

formidling, men også mulighed for dialog, er der næppe tvivl om, at ikke blot teknologien må være i top, men der skal også være et professionelt journalistisk fokus på modtageren.

Ud over DDF findes der i Danmark allerede en række systemer, der har forskningskommunikation som formål. Flere universiteter har projekt- og ekspertdatabaser. Der er lokale systemer gennem hvilke, der kan bestilles en forsker til at holde foredrag på et gymnasium. Der findes en portal for efteruddannelse på universiteterne (UNEV), etc. Denne vifte af systemer kræver langt hen ad vejen kendskab til de

enkelte universiteters struktur og faglige profil. Det gælder både for erhvervslederen, gymnasielæreren og journalisten, at der i praksis ikke er mulighed for hurtigt at finde den relevante kontakt eller for den interesserede skatteyder at finde ud af, hvilken praktisk betydning i dagligdagen, Ørsted-satellitten har haft.

Et dansk netværkssystem for forskningskommunikation vil kræve teknologisk videreudvikling og intelligent integration af eksisterende og endnu ikke-eksisterende metadatasystemer, fuldt tekstsystemer, lyd- og billedarkiver. Men det vil frem for alt kræve professionel for-

midling samt - ikke mindst - samarbejde mellem forskningsmiljøer og ministerium. Til gengæld ville parterne få et fremragende visitkort for dansk forskning.

Noter

1 Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling (2004). *Forsk og fortæl - Rapport fra videnskabsministerens Tænketaank vedrørende forståelse for forskning*. Kbh. Lokaliseret på: www.videnskabsministeriet.dk/cgi-bin/doc-show.cgi?doc_id=206470&leftmenu=PUBLIKATIONER

2 Science and Technology Committee, House of Commons (2004). *Scientific Publications: Free for all?* London: The Stationery Office Limited. Lokaliseret på: www.publications.parliament.uk/pa/cm/cm-sctech.htm.

3 www.deflink.dk/nyheder/nyheder2.asp?id=1477

4 www.deff.dk

Danmarks Forskningsbiblioteksforening

Bestyrelsens organisatoriske beretning

Indledning

Vi kan igen se tilbage på et meget aktivt år i Danmarks Forskningsbiblioteksforening. Der har været holdt en lang række arrangementer med vældig god tilslutning, en indikation på at indholdet har haft relevans for målgrupperne. Og foreningen har et medlemsblad, som på glimrende vis afspejler de væsentlige ting i sektoren. Det er naturligvis tilfredsstillende for bestyrelsen, at der er så god opbakning om foreningens aktiviteter.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen har holdt syv møder i 2003-04.

Medlemsgrundlag og udviklingen

For den personlige medlemsgruppe er medlemsgrundlaget stabilt, ud- og indmeldelser ophæver stort set hinanden.

Den institutionelle medlemsgruppe har tidligere været præget af stor stabilitet, men nu mærker vi desværre en svag afgang. Det er dog alene iblandt de små institutionelle medlemmer, at der er afgang, og dette skyldes de mange sammenlægninger af institutioner eller eventuelt deciderede nedlæggelser af biblioteker.

Sekretariatet

Det er nu næsten tre år siden, at sekretariatsfunktionen blev overdraget til Hanne Dahl. Det har været en stor gevinst for foreningen, at der nu er skabt kontinuitet i sekretariatets arbejde, og det er bestyrelsens opfattelse, at sekretariatet er særdeles effektivt og serviceminded.

Bestyrelsen har haft stor gavn af en meget professionel tilgang til opgaver og til regnskab, og medlemmerne har i

forbindelse med alle arrangementer og henvendelser til foreningen i øvrigt mødt den samme professionalisme.

Bestyrelsen har besluttet, at drift af sekretariatet nødvendigvis må koste mere, hvis det skal være tilfredsstillende for brugerne. I forbindelse med indgåelsen af en ny kontrakt med Statsbiblioteket, hvor Hanne Dahl er frikøbt, blev timefrikøbet derfor sat op, så det nu skulle passe til arbejdets omfang.

Foreningens regnskab føres ligeledes i sekretariatet. Der er efter anbefaling fra foreningens nye revisor købt et regnskabssystem, som har forbedret vilkårene væsentligt. Det betyder, at der er regnskab færdigt for de enkelte arrangementer meget kort tid efter deres afholdelse, og løbende, god kontrol med debitorerne, så de rykkes hurtigt ved manglende betaling.

I beretningsperioden har de forskellige fora stået for følgende arrangementer	FORUM FOR INFORMATIONSAKITEKTUR		
	12. november 2003	XML workshop på DVJB	29 deltagere
	9.-10. februar 2004	Første IA konference på Klarskovgaard	118 deltagere
	FORUM FOR TIDSSKRIFTER		
	26. november 2003	Temadag om 'The big Deal' i Odense	77 deltagere
	FORUM FOR BRUGERUDDANNELSE		
	20. januar 2004	Temadag om 'Informationskompetence – mål og måling' i Odense	94 deltagere
	FORUM FOR REGISTRERING		
	22. januar 2004	Temadag 'Et valg er et valg – eller er det' i Odense	89 deltagere
	FORUM FOR FJERNLÅN		
25. maj 2004	Majmøde i Odense	59 deltagere	
Til trods for at flere af arrangementer er holdt med meget korte tidsmæssige intervaller, har de alle været velbesøgt			

Årsregnskabet er derfor også afleveret til revisor allerede i foråret.

Bestyrelsen ønsker fortsat, at hjemmesiden bliver det naturlige kommunikationsforum i foreningen. Der er derfor hen over sommeren arbejdet med nyt design, og strukturen vil blive forbedret. Den forbedrede hjemmeside forventes at køre fra efteråret 2004.

DF Revy og e-DF Revy

DF Revys redaktør Kirsten Krogh Kruuse yder en stor indsats for at holde bladet på det høje niveau, som der er en lang tradition for. Det gælder såvel indholdsmæssigt som omfangsmæssigt. Kirsten har fortsat støtte af en redaktionsgruppe (Anne Cathrine Trumpy, Susanne D. Krag og Adrian Price), som sammen med Kirsten lægger linjen for indholdet og hjælper med praktiske forhold.

I 2004 fik bladet en layout-ændring. Den tog Kirsten initiativ til, og ændringen skete i et samarbejde mellem redaktøren og grafisk designer Hreinn Gudlaugsson, HBÅ. I forbindelse med layoutændringen er rutinerne om fremstilling af bladet også ændret, så de er blevet mindre ressourcekrævende.

Bestyrelsen har vedtaget, at der skal arbejdes frem mod, at DF Revy fra 2005 også tilbydes i e-version. Redaktøren har sammen med repræsentanter fra bestyrelsen lagt en plan for overgangen. På forholdsvis kort sigt (1-2 år) er det meningen, at bladet udelukkende skal udkomme i en e-udgave.

Portostøtten til foreninger m.fl. blev fjernet med virkning fra 2004. Danmarks Forskningsbiblioteksforening søgte naturligvis del i de midler, der blev sat af til

kompensation for portoforhøjelsen, men DF Revy er desværre ikke blevet optaget på Kulturministeriets liste. Bestyrelsen har valgt at anke denne afgørelse.

En retrospektiv digitalisering skal naturligvis også overvejes i denne forbindelse. Redaktøren har derfor rådspurgt forskningsbibliotekernes ekspert inden for ophavsretsområdet, Harald von Hielmcrone, om rettigheder og muligheder. Hans vurdering er, at foreningen ikke kan gøre noget sådant uden at indhente tilladelse fra samtlige forfattere. Bestyrelsen skal derfor opfordre til, at tidligere skribenter giver tilladelse til at deres artikler mm. kan digitaliseres, når redaktionen udsender forespørgsel herom.

Arrangementer

Danmarks Forskningsbiblioteksforening har i det forløbne år stået for:

- årsmødet 2003 i Vingsted – 106 deltagere samt
- vinterinternatet i februar 2004 på Klarskovgaard – 72 deltagere.

Fora

De syv fora er fortsat meget aktive og bidrager, som allerede nævnt, væsentligt til Danmarks Forskningsbiblioteksforenings høje aktivitetsniveau. For at sikre koordineringen mellem de mange aktører (hvert forum har sin egen bestyrelse, som står for arrangementerne) er to fra DF-bestyrelsen kontaktpersoner for de enkelte fora, ligesom Hanne Dahl inddrages om de praktiske forhold fra begyndelsen. Der er hidtil afholdt et årligt fællesmøde med deltagelse af medlemmer fra DF's hovedbestyrelse – fra 2004 udvides dette til halvårige

møder. For at støtte de enkelte fora er der udarbejdet et sæt fælles retningslinjer.

Bestyrelsen skal takke de mange aktive i de forskellige fora. Gennem deres indsats har Danmarks Forskningsbiblioteksforening en meget stærk profil som kompetenceudviklende aktør i forskningsbibliotekerne. Og fordi kvaliteten på arrangementerne altid er høj, får mange mulighed for at deltage.

Fælles med andre

Den 10. marts 2004 afholdt Danmarks Forskningsbiblioteksforening og Bibliotekarforbundet et fælles gå-hjem-møde om Universitetsreformen og budgetmodellen for universitetsbiblioteker. Mødet fandt sted på Det Kongelige Bibliotek med godt 40 deltagere.

Økonomi

Der er en række omkostninger forbundet med foreningens drift. Danmarks Forskningsbiblioteksforening har altid eksisteret gennem meget frivilligt arbejde fra de mange aktører i forskningsbibliotekerne, en indsats som er en del af forudsætningen for den fortsatte eksistens. Men der er også en række store udgiftsposter, specielt naturligvis til Sekretariatet og til udgivelsen og distributionen af DF Revy.

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings økonomi er grundlæggende god og sund. Det skyldes tre forhold:

Først og fremmest er der fortsat god opbakning fra medlemmerne, det gælder både de personlige som de institutionelle. Men alderssammensætningen og medlemsprocenten på de personlige medlemmer giver anledning til bekymring over tid.

For det andet er der overskud på de fleste arrangementer, blandt andet fordi de altid budgetteres forsigtigt. Det gælder såvel de store fællesarrangementer (års-mødet og februarinternatet) som arrangementerne i de enkelte fora.

For det tredje får Danmarks Forskningsbiblioteksforening et årligt tilskud fra Tips- og Lottomidlerne. Dette tilskud er af stor betydning for foreningens drift. Bestyrelsen vil gerne takke for dette tilskud på foreningens vegne. Tilskuddet er desværre blevet reduceret over de seneste år, og der er en vis risiko for, at denne tendens fortsætter. Det er naturligvis en foruroligende udvikling, som bestyrelsen løbende overvejer.

En måde at kompensere dette manglende tilskud er gennem øgede indtægter fra arrangementer. Danmarks Forskningsbiblioteksforenings arrangementer er ikke dyre set i relation til andre udbydere s prisniveau, men der er også en forventning om lave priser fra både de personlige og de institutionelle medlemmer. Det vil bestyrelsen og foraene naturligvis forsøge at fastholde, men hvis der kommer voksende driftsudgifter, kan de bedst kompenseres her. En anden måde er at øge kontingentet væsentligt for de institutionelle medlemmer. Og den tredje er at øge medlemskontingentet. Men for nærværende finder bestyrelsen ikke anledning til dette. Økonomien er sammensat, så Danmarks Forskningsbiblioteksforening kan køre fornuftigt.

Endelig har Danmarks Forskningsbiblioteksforening en nødvendig formue, som betyder, at man kan svare enhver sit, hvis det skulle gå helt galt med fx tilslutningen til et arrangement, eller foreningen besluttes opløst.

Pr. 1. januar 2003 overførtes FMDF's og SDF's samlede formue til DF. Dette skete som en konsekvens af generalforsamlingens beslutning i 2002 om at reorganisere foreningens struktur. 2003 er således det første år hvor DF's årsregnskab fungerer som et enhedsregnskab for de samlede foreningsaktiviteter.

I foråret 2003 overgik bogholderiet fra papirbaseret kassebog til elektronisk regnskabsføring. Dette skete i form af ibrugtagning af "Summa Summarum 2.0 Privat", senere opgraderet til "Summa Summarum 2.0 Professionel". Regnskabet for 2002 blev ved hjælp af ekstern bistand inddateret på en gang i det ny system og blev senere samme år godkendt af

generalforsamlingen, mens alle indførsler for 2003 løbende er blevet indtastet af sekretariatet. Årsregnskab 2003 er derfor det første regnskab, som er udført efter ny, revisoranbefalet procedure og uden ekstern bistand.

Hørings svar m.v.

Danmarks Forskningsbiblioteksforening har afgivet høringssvar til og deltaget i møder i Biblioteksstyrelsen om udviklingen af bibliotek.dk og om udvikling af emnehierarki.

Danmarks Forskningsbiblioteksforening har ved Karen Grundvad Kvist været repræsenteret i Arbejdsgruppen til digitale rettigheder i informationssamfundet. Denne arbejdsgruppe er p.t. hvilende.

SAMARBEJDET MED ANDRE

Biblioteksstyrelsen

Formanden har fortsat repræsenteret Danmarks Forskningsbiblioteksforening i Biblioteksrådet med Claus Vesterager Pedersen som suppleant.

DBC

Danmarks Forskningsbiblioteksforening (ved formanden) er medlem af DBC's fagråd, hvor der har været en række møder. Møderne har hidtil ligget fast aftalt, men udvalget har nu valgt at ville indkaldes ad hoc, hvis DBC ønsker rådgivning, eller hvis eksterne medlemmer har sager at drøfte med DBC.

Rektorkollegiet

Rektorkollegiets biblioteksudvalg har nu fået en mere permanent form, og et af udvalgets faste punkter i det forløbne år har været budgetmodellen. Danmarks Forskningsbiblioteksforening har været repræsenteret af formanden og af Erland Kolding Nielsen, KB.

Biblioteksparaplyen

Samarbejdet i Biblioteksparaplyen er fortsat prioriteret af alle deltagende foreninger. Paraplyen koordinerer både nationale og internationale sager af fælles interesse. Danmarks Forskningsbiblioteksforening har primært været repræsenteret af næstformanden Lene Stampe Mortensen.

BF

Danmarks Forskningsbiblioteksforening har et meget konstruktivt samarbejde med BF om faglige arrangementer. Det er

primært sket gennem BF's faggrupper og Danmarks Forskningsbiblioteksforenings fora. Der er desuden afholdt et fælles DF/BF arrangement om universitetsreformen. DF og BF har nedsat en fokusgruppe med henblik på at skabe interesse i offentligheden om forskningsbibliotekerne. DF er repræsenteret af Lene Stampe Mortensen og René Steffensen i dette arbejde.

Danmarks Biblioteksskole

DF er repræsenteret i Danmarks Biblioteksskoles Uddannelsesråd ved Claus Vesterager Pedersen. Niels-Henrik Gylstorff repræsenterer DF i Bruger- og aftagerudvalget vedr. Masteruddannelsen. Lene Stampe Mortensen repræsenterer DF i samarbejdet omkring Danmarks Biblioteksskoles Erhvervsdag.

NVBF

Bestyrelsens medlemmer af styret er Gitte Larsen og Claus Vesterager Pedersen.

IFLA

Næstformand Lene Stampe Mortensen deltog på Danmarks Forskningsbiblioteksforenings vegne i IFLAs årsmøde og konference i Berlin.

LIBER

Danmarks Forskningsbiblioteksforening er fortsat medlem, men deltog ikke i foreningens årsmøde i juli.

EBLIDA

Medlemskabet har været diskuteret i såvel bestyrelsen som i Paraplyen. EBLIDA er truet med udmeldelse fra dansk side, fordi der har været utilfredshed med aktivitet og indhold. Danmarks Biblioteksforening har medvirket aktivt til udarbejdelse af ny strategi for EBLIDA, og der er enighed i Paraplyen om at give det en ny chance.

Rejselegatet

DF har i en længere årrække tilbudt et rejselegat til de personlige medlemmer. Tilsyneladende har dette rejselegat ikke haft medlemmernes bevågenhed – ingen har hidtil søgt, og i konsekvens heraf har bestyrelsen derfor besluttet, at rejselegatet ophæves fra i år.

